

prediking en al het ander werk door de leeraars der Kerk verricht, te reglementeeren. Men geloofde het niet, dat de algemeene Synode, die nu reeds een lichaam is onderscheiden van de Kerk zelf, door die centralisatie een bemociaal wordt, die aan de vrije beweging in de lokale kerken nauwelijks eenige speelruimte laat. Men heeft zoo veel op met de ontwikkeling van de nieuwwetse Kerkregering, dat men nauwelijks de moeite neemt, te luisteren naar een protest tegen de voortgaande ontatding van het eenvoudige Gereformeerde Kerkrecht.

Ook verhaalt men ons, dat Dr. J. Groen van Grand Rapids, afgevaardigde der Chr. Geref. Kerk, zich uitmuntend kwet van zijne taak. Wij verwonderden ons daarover geenszins, want die broeder heeft altijd iets goeds te zeggen, wanneer hij geroepen wordt tot spreken. „Ook hij scheen te gevoelen,“ zoo zegt de berichtgever, „wat een tegelijk gevoel moet, dat twee kerken groeien, die in alle opzichten gelijk zijn, niet behooren gescheiden te blijven.“

Dit zijn woorden, die ons uit het hart gesproken zijn. Wij hebben hetzelfde fundament voor ons kerkelijk leven; wij baseeren onze eenheid op de drie formulieren van eenigheid. Hoe komt het, dat we gescheiden blijven? Het kan niet liggen in toekomstige omstandigheden, die een groote rol spelen in de eerste dagen der nederzetting, toen er velen waren, die geen gemeenschap met een Kerk konden hebben, die geen voorlezer had, zoals men dit in Nederland gewoon was, en andere dingen meer. Indien wij ons niet vergissen, dan zijn het drie hinderpalen, die op de een of andere manier uit den weg geruimd moeten worden, al eer van vereeniging gesproken kan worden. Deze drie hinderpalen zijn: 1. Het kerkgeest; 2. de kerkelijke tucht en 3. de solidariteit.

1. Wij zijn het met elkander eens, dat de kerken, in algemeene Synode vergaderd, moeten goedkeuren, wat er in de Kerken gezongen zal worden. De Chr. Geref. Kerk echter is van meening, dat men uitsluitend psalmen behoort te zingen, terwijl de Ger. Kerk in Amerika ook liederen toelaat. Over dit punt behooren wij eerst in het reine te zijn, eer wij kunnen denken aan vereeniging. Daarover heetgaan kunnen en mogen wij niet.

2. Met betrekking tot de Kerkelijke tucht zijn wij het met elkander eens, dat een Kerk zonder kerkelijke tucht niet kan bestaan. De Kerkelijke tucht is een der kenmerken der Christelijke Kerk in de wereld. Wij zijn het echter niet met elkander eens, hoe die tucht uitgeoefend behoort te worden. Wij verdragen veel meer zwakheden en onvolmaaktheden in de kerken, dan men doet aan de overzijde. Onzedelijke en ongelovige menschen, die zich door hunne belijdenis en hunnen wandel als zodanig openbaren, dulden wij niet, en zij ook niet. Zij echter laten aan de consciëntie der enkele geloovigen weinig vrijheid. Ook op dit punt moeten wij eerst met elkander overeenstemmen, eer wij over vereeniging kunnen denken.

3. Eindelijk hebben zij een opvatting van Kerkelijke solidariteit, waardoor zij oordeelen verantwoordelijk te zijn voor al wat er verkeerd of onvolmaakt is in de Kerken gevonden wordt. Indien de Kerken niet al het verkeerde uit het midden wegdoen, dan is het de plicht der geloovigen het kerkelijk verband te verbreken. Zonder twijfel bestaat er een zekere solidariteit voor gemeenschappelijke handelingen der kerken, maar de overdring ervan opent den weg voor scheuring en uiteenspatting.

Te bejamen is het zekerlijk, dat twee Kerken, die het in hoofdzaak met elkander eens zijn, nochtan door verschil van opvatting aangaande de drie genoemde punten van elkander verwijderd blijven. Zoolang men ter goeder trouw, hier en ginds, bij zijne opvatting van deze diogen blijft, kan er van vereeniging volstrekt geen sprake zijn. Of weet er iemand een weg op? Wij niet.

Japan. Prediking van het Kruis van Christus noodzakelijk.

In een brief van den predikant W. G. Hoekje, missionair Dienaar des Woords van de Reformed Church in Japan, lezen wij het volgende:

„Evenwel hoort men heden ten dage in Japan veel meer over het karakter van onzen Heiland, dan over de verlossing door Zijn bloed van zonde. Voor iets als schuld kan men haast geen woord vinden in de taal van dit volk.“

Enige dagen geleden woonde wij te Tokuoka enkele vergaderingen van een conferentie van Christelijke jongelingsverenigingen bij. Onder de sprekers was een zekere beroemde heer Niwa, die ook over onzen Heere handelde. Later verzoocht de heer Peeke hem een krachtige predikatie op te stellen over Jezus als het Lam Gods, die om de schuld der zonde gekomen is en daar dikwijls over te spreken. Zijn antwoord was, dat hij vreesde, dat nog weinigen van zijn volk de betekenis van schuldige zondaren te zijn, genoegzaam verstaan, om een prediking over de schuld der zonde eenigzins te begrijpen.“

Wat Dr. Hoekje hier mededeelt, hebben wij gevraagd. Men begeert in Japan de Christelijke vriendelijkheid, en nu verhaalde zij wat de boede haar bericht had. Zij vergat niet er op te wijzen, hoe hier rechtstreeks was gehandeld tegen het gegeven keizerlijk woord.

(Siet volgt.)

Nu ligt in Thüringen aan de rivier de Saale het vorstendom Schwarzburg-Rudolstadt, waarover destijds als gravin regeerde Katharina van Henneberg, de weduwe van den vorigen graaf Hendrik XXXVII. Zij was een edele, godvreezende vrouw, die de waarheid lief had. Had haar man reeds veel gedaan, om zijn volk uit de duisternis van het pausdom tot het licht der waarheid te doen komen, Katharina handelde evenzoo, bevorderde de Hervorming, schafte het monnikwzen af en zorgde voor goede scholen. Als godvreezende leeraars, die vervolgd werden, omdat zij getuigen tegen Rome en zijn dwalingen, bescherming noodig hadden, zorgde de edele vorstin voor hen, zooveel in haar vermogen was. Dat zij bij Karel V en Alva dus niet bijzonder gezien was, kunt gij licht begrijpen.

Katharina harerzijds, was op de Spaansche troepen evenmin gesteld, en ieder wist, gelijk ook later wij Nederlanders het hebben ervaren, dat die afkeer goeden grond had.

Als verstandige vorstin had Katharina dan ook de noodige voorzorgen genomen; wel wetend hoe de Spanjaarden konden huishouden, had zij van keizer Karel een beschermbrief weten te krijgen, waarin stond dat haar onderdanen niets van het doortrekkende Spaansche leger zouden te lijden hebben. Van haar kant beloofde zij brood, bier en andere levensmiddelen naar de Saalbrug te zullen laten brengen en tegen gewonen prijs aan de Spaansche troepen te leveren, die de brug over moesten. Ze vertrouwde echter het werk nog niet geheel, en liet daarom in allerijl de brug afbreken, en een heel eind verder weer over het water slaan. Zij vreesde namelijk, dat als haar roofgierige gasten zoo dicht bij Rudolstadt kwamen als de oude brug lag, ze wel eens een uitstapje naar de stad konden maken, en dan meer kwaad dan goed uitrichten. De bewoners van het vorstendom kregen bovendien nog vergunning om voor zoover de troepen door hun streek trokken, al wat zij bergen wilden, tijdelijk op het slot te Rudolstadt onder dak te brengen.

De Spaansche troepen die door Schwarzburg-Rudolstadt moesten trekken, stonden onder bevel van den hertog van Alva, die vergezeld werd door hertog Hendrik van Brunswijk en diens beide zonen. Toen men dicht bij de stad was, zond Alva een bode, die op het slot moest vragen, of het de gravin schikte, dat zijn meester met een paar andere heeren den volgende dag op het kasteel het ontbijt kwamen gebruiken.

Dat de vorstin die vraag juist aangenaam vond, zou ik niet durven verzekeren. Doch 't viel moeilijk te weigeren, te meer wij de hertog aan de spits van een groot leger stelde. Zoo liet zij dan antwoorden, dat de gasten welkom zouden wezen, als zij voor lief wilden nemen wat het huis geven kon. Men zou voor hen 't beste niet sparen. Tegelijk echter nam Katharina de gelegenheid te baat, om nog eens te herinneren aan den keizerlijken beschermbrief, en den veldheer op 't hart te binden, zijn mannen aan dien brief te houden.

Toen Alva den volgende dag verscheen, vond hij een welvoerdigen diens gereed, en werd hij hoogst vriendelijk ontvangen.

De vorstin deed den gasten alle eer aan en Alva kon niet nalaten tot hertog Hendrik te zeggen:

„De Thüringische dames houden er bepaald een goede keuken op na en zorgen wel niet beschaamd te staan.“ Misschien had Alva goed eten en drinken leeren waardeeren door zijn meester Karel V, die in de eetkunst zeer knap was en daar wel wat veel aan deed.

Nauwelijks echter was het ontbijt begonnen, of er werd geklopt. Een knecht treedt binnen, en meldt dat er een renbode is, die de vorstin onmiddellijk moet spreken.

„Wat is er? vroeg Katharina, buiten de zaal gekomen.“

„Genadige vrouw,“ sprak de bode, „de Spaansche krijgslieden zijn door onze dorpen gekomen. Zij zijn de woningen binnengedrongen en hebben vee van de boeren geroofd. Wij hebben ons gehaast het u te berichten.“

„Waar is dat gebeurd en wanneer?“ De man noemde plaatsen en tijd. Toen kon hij vertrekken.

Verontwaardigd en toorn spraken uit de oogen der gravin, die in der waarheid een moeder haars volks kon heeten. Hield de keizer zoo zijn woord?

Zij dacht een oogenblik na, ging toen kort beraiden de trap af, riep den huismeester, en beval hem, allen bedienden te gelasten, dadelijk zich te wapenen, in de benedensaal bijeen te komen, en verder alle poorten van het kasteel stevig te sluiten. Ook zei ze hem wat verder moest geschieden en keerde toen naar de eetzaal terug. De heeren zaten daar nog genoeglijk aan tafel.

„Ik moet mij wel ontschuldigen,“ sprak de gravin ernstig, „dat ik u alleen liet, doch iets zeer onaangenaams eischte mijn tegenwoordigheid.“

„Wat mag dat zijn, waarde gastvrouw?“ vroeg de hertog van Alva; „kunnen we u ook van dienst zijn?“

„Wellicht,“ antwoordde Katharina, juist niet vriendelijk, en nu verhaalde zij wat de bode haar bericht had. Zij vergat niet er op te wijzen, hoe hier rechtstreeks was gehandeld tegen het gegeven keizerlijk woord.

(Siet volgt.)

CORRESPONDENTIE.

Enige vragen beantwoorden we zoodra mogelijk.

HOOGENBIJ.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Te Dirsborn, C. W. de Vries, te Oldesboon. — Te Rijnburg, E. H. Brockstra, te Axel. — Te Fijnaar, A. Brouter, te Harmelen. — Te Wolfartsdijk, G. J. D. Aalder, te Dussen. — Te Ter Apel, A. Rolloos, te Beegum.

AANGENOMEN: Naar Pijnacker-Nootdorp, C. Diemer, te Bergentheim.

BERADET: Voor Aalsmeer, J. Ozinga, te Werken. — Voor Heerjansdam, M. Uijtenhoudt, cand. te Gorinchem.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Te Oudeschild, M. Kramer, te Oostereind op Texel. — Te 't Heerenhoek, A. Kortleve, cand. te Oud-Alblas. — Te Harderwijk, B. J. C. Rijnders, te Wapenveld. — Te Warmond, R. P. A. Rutgers, te Nieuwkoop. — Te O. en N. Gastel, (toes.) B. N. J. Roskott, cand. te Rijswijk.

AANGENOMEN: Naar Hoogermeide (Dr.), Joh. Beka, cand. te Groningen.

BERADET: Voor Oudorp, W. Zijlstra, te Bruchem. — Voor Otterloo, W. R. Kalkhoven, te Elspeet. — Voor West-Zaandam, W. D. van Leeuwen, Boomkamp, te Loochem. — Voor Veenhuizen-Kloosterburen, J. Groenewold, te Gorredijk.

Advertentiën.

Heden verblijdde ons de Heere met de vroespoedige geboorte van een DOCHTER.
H. VAN DE GRAMPPEL.
M. VAN DE GRAMPPEL.
PRONK.

Amsterdam, 21 Juli 1908.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

GEbruikt

KERKORGEL te koop,
fink werk; 2 klav. en aangehangen Ped.
18 Reg. Bevragen bij Gebr. SMITS,
Reek bij Grave.

ORGEL.

De kerkeraad van de Gereformeerde kerk
De Wormer vraagt ter overname of te koop een
Orgel, goed voor een kerk van 200 personen.
Aanbiedingen aan P. WAKKER te Wormer.

Maatschappij tot uitgave van
Gereformeerde Geschriften.
Postbox 434, AMSTERDAM.

IS VERSCHENEN:

Dr. J. C. S. LOCHER:

Toelichting en Verweer.

Opmerkingen naar aanleiding van

Dr. J. VAN LONKHUYZEN:

Hermann Friedrich Kohlbrügge.

Prijs (1.50 ing., 1.190 geb.

Voor Amsterdam verkrijgbaar Oude Waal 28.

EISMA & Co's Bank

Noordeinde 20,
's GRAVENHAGE

„DE HARP“

— MAANDELAAD —

ter BEVORDERING van de TOEKUNST onder de

CHRISTENEN in NEDERLAND.

Onder Redactie van F. PIJLMAN en

met medewerking van de Heeren J.

GODEFROY te Steenwijk; Mr. H.

Graaf VAN HOGENDORP, te 's Hage;

Dr. D. J. KARSEN en J. B. W.

KOELMAN, te Amsterdam; F. J.

SCHWEINSBERG, te Nijmegen; J. P.

J. WIERTS, te Delft, en Anonymus.

Men vrage gratis proefnummer aan —

— Kantoor —

PLACIUSSTRAAT 63, Amsterdam

Abonnementsprijs 50 cents per jaar.

1908

Door deze vestig ik Uwe aandacht op een door mij in den handel gebracht Nieuw

Merk Sigaren. Merk „1908“ volgens bovenstaand model en grootte, een zeer

fine 2½ Cts. Sumatra Sigaar, wat en smaak en geur betreft overtreft deze vele in den

handel zijnde 3 Cts. Sigaren. Zij voldoet aan de hoogste eischen welke men kan stellen aan

een Sigaar in dien prijs.

Wat ik adverteer is waarheid, om dit te bewijzen lever ik voor éénmaal een proefkistje

van 50 stuks franco voor f. 2.50, bij nabestelling wordt alleen geleverd bij 200 stuks franco

voor f. 5.—, bij 500 stuks f. 12.— franco levering na ontvangst van post-

wissel of ook wel bestelling per briefkaart, waarna later over het bedrag wordt beschikt.

Monsters 2, 3, 4 en 5 Cts. Sigaren op aanvraag franco levering.

Aanbevelend,

A. J. M. GOOTE, Sigarenhandel,

AMERSFOORT.

STOOMVAART-MAATSCHAPPIJ

Rotterdamsche Lloyd.

Maildienst tusschen Rotterdam en Ned.-Indië.

In verbinding met de diensten der

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Kawi	29 "	1 Sept.	5 Sept.
Tabanan	12 Sept.	15 "	19 "
Wills	26 "	29 "	3 Oct.
Rindjani	10 Oct.	13 Oct.	17 "
Goentoer	24 "	27 "	31 "
Ophir	7 Nov.	10 Nov.	14 Nov.

Alle Mailboten, uitgezonderd de „Gede“ hebben eerste klasse midscheeps, 2de klasse in de Campagne.

EXTRA AFVAARTEN:

Direct naar Java en naar Macassar, 1 Aug. s.s. „MALANG“

(eventueel met overlading), Kapitein A. F. VAN DUYN.

De „MALANG“ laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Padang direct.

Direct naar Java en naar Macassar, 15 Aug. s.s. „TERNATE“

(eventueel met overlading), Kapitein M. GANTVOORT.

De „TERNATE“ laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Padang direct.

Direct naar Java en naar Macassar, 22 Aug. s.s. „SOLO“

(eventueel met overlading), Kapitein E. HAVINGA.

De „SOLO“ laadt voor Sabang (Oleh-leh), Padang en Tjilatjap direct.

Direct naar Java en naar Macassar, 5 Sept. s.s. „KEDIRI“

(eventueel met overlading), Kapitein O. LAP.

De „KEDIRI“ laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Singapore direct.

Direct naar Java en naar Macassar, 19 Sept. s.s. „MENADO“

(eventueel met overlading), Kapitein W. ENGELSMAN.

De „MENADO“ laadt voor Sabang (Oleh-leh) en Padang direct.

LEVENSVZERKERING

de Nederlanden van 1846

BRAND - - VERZEKERING
INBRAAK
DEN HAAG (vroeger Zutphen). Directie HENNY.
KAPITAAL f. 4.000.000.00
RESERVEFONDS: ruim f. 1.255.000.00

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN

Hoofdkantoor: AMSTERDAM, Damrak 60.
Bijkantoren: AMSTERDAM, Dam 13-15-17.
HILVERSUM, Langestraat 65.
HAARLEM, Kruisweg 69.
ROTTERDAM, Zuidblaak 62, bij het Postkantoor.
DORDRECHT, Wolwevershaven 23.

Belasten zich met de uitvoering van EFFECTENORDERS.
Nemen en geven GELDEN op PROLONGATIE.
Sluiten BELEENINGEN.
Ontvangen GELDEN a DEPOSITO tegen dagelijks vast te stellen rentekoers.
Wisselen VREEMDE BANKNOTEN en MUNTSPECIEN.

NAAR ZUID-AMERIKA

met de stoomschepen van den Koninklijken Hollandschen Lloyd
Eerstvolgende vertrekdagen voor Passagiers

van Amsterdam naar Rio de Janeiro, Santos, Montevideo
en Buenos-Ayres:

s.s. „Rijnland“ 8 Augustus.
s.s. „Amstelland“ 8 September.
s.s. „Zaanland“ 8 October.

voor nadere inlichtingen wende men zich tot den
Koninklijken Hollandschen Lloyd, 131 Prins Hendrikkade, Amsterdam.

Alm is de teekening opgesteld op den

„Geillust. Chr. Scheurkalender voor 1909“.

In dezen kalender komen voor 12 fraaie tekst-

kaarten, keurig bewerkt met silveren rand.

Bovendien heeft ieder koper recht op het

boeiende Premieboek

„Rijn: Alles of Niets.“

Prijs van kalender met tekstkaarten f. 0.70.

— en Premieboek f. 0.95.

Men vrage aan zijn boekhandelaar een

intekening ter inzage, waarop het schild en

twee der tekstkaarten voorkomen.

Uitgever van J. N. VOORHOEVE, Den Haag.

REUMATIEK-BEMEDIE.

Radicaal afdoend geneesmiddel.

Rheumatiek en jicht. 60 cts.

per flacon franco. Alleen gratis.

K. S. DE BOER, te Sneek.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door den heer J. P. Wimmers uit Maastricht

f. 29, uit Schippluiden f. 17, uit Rotterdam f. 11,

uit Maastricht f. 105, samen f. 172; van Dr. W.

Goedhuis te Weesp f. 20; door den heer C. de

Luigt te Schiedamschen dijk f. 47; door den heer C.

M. Houweling uit Wijlgraaf f. 2.50; door den

heer J. Sjaardema uit Bunschoten f. 33, uit

Spakenburg f. 4.50, uit Emmen f. 3.50, samen f. 41.

Aan Collecten (voor de Theol. faculteit)

van de Gereformeerde Kerk te Breukelen

f. 5.17; te Kamerik f. 3.53; te Kockengen

f. 5.98; te Loenen f. 2.94; te Maarssen f. 1.67;

Mijdrecht f. 8.49; te Nichtevecht f. 3; te Vre-

land f. 3.47; te Wilnis f. 5.24; te Akke-

woude f. 2.05; te Anjum f. 14.45; te Dokum

A. f. 11.29; te idem B. f. 26.45; te Driem

f. 12.93; te Hantum f. 5; te Loosdrecht f. 6.33;

Metlauer f. 5.28; te Marnumerwoude f. 6.33;

Nes en Wierum f. 7.79; te Nieuw f. 5.34; te

O. Nijkerk f. 6.09; te Pa